

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทย จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ซึ่งปรากฏว่าเมื่อพ้นกำหนดเวลา (ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔) ที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ พร้อมทั้งให้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทยยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหรือถือว่าได้รับสำเนาคำร้อง

ปรากฏว่า นายมาย แก้วจันทร์พานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย มีหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงศาลรัฐธรรมนูญว่า “เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขานุการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า “เป็นเรื่องของภายในพรรค แก้ไขกันเอง” ข้าพเจ้าได้นำเรื่องนี้เข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรคและตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ พร้อมกัน” จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสดำเนินการเกี่ยวกับพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง โดยให้สัญญาว่าจะพยายามทำดีที่สุด และจะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีกและขอรับผิดชอบทั้งหมด

พิจารณาแล้ว จากคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย (นายมาย แก้วจันทร์) เข้าใจได้ว่า มีความขัดแย้งกันภายในพรรค แล้วหัวหน้าพรรคได้หารือกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อไม่ได้รับคำแนะนำอย่างใด จึงได้นำเข้าหารือคณะกรรมการบริหารพรรค และตามเอกสารรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ที่หัวหน้าพรรคอ้างและส่งมาประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญก็มีเรื่องการพิจารณางบดุล เสร็จแล้วนายมาย ฯ ขอลาออกจากหัวหน้าพรรค แต่ที่ประชุมก็ได้เสนอชื่อและลงมติเลือกนายมาย ฯ เป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยต่อไปอีกสมัยหนึ่ง โดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน ต่อจากนั้น หัวหน้าพรรคได้เสนอชื่อเลขานุการพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคใหม่ ซึ่งที่ประชุมก็ได้ลงมติเห็นชอบโดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน เห็นว่า คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยและเอกสารประกอบคำชี้แจง ไม่ได้โต้แย้งหรือหักล้างประเด็นที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย กรณีหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างไรก็ดี กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมนเล็กหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒”

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ